

TEMALAC FD 20

Dato 10.8.2010

Tidligere dato 28.4.2008

1. IDENTIFIKASJON AV KJEMIKALIET OG ANSVARLIG FIRMA

- 1.1 Identifikasjon av artiklen**
- 1.1.1 Handelsnavn**
TEMALAC FD 20
- 1.1.2 Produktkode**
184 -serie
- 1.2 Bruk av stoffet/preparatet**
- 1.2.1 Anvendelsesområde**
Malerarbeid.
Produkttype: Alkydmaling
- 1.3 Identifikasjon av ansvarlig firma**
- 1.3.1 Leverandør**
Tikkurila Norge AS
- 1.3.2 Kontaktopplysninger**
- Postkontor boks** Stanseveien 25
Postkode og postkontor 0976 OSLO
NORGE
Telefon +47 22 803 290
- 1.3.3 Produsent / salg i Finland**
Tikkurila Oyj
PB 53
FI-01301 VANTAA
FINLAND
Telefon: +358 9 857 71
Telefaks: +358 9 8577 6936
- 1.3.4 Ansvarlig for sikkerhetsdatabladet**
Tikkurila Oyj, Product Safety, e-mail: productsafety@tikkurila.com
- 1.4 Telefonnummer for nødtilfelle**
- 1.4.1 Telefon nummer, navn og adresse**
Se oven.

2. VIKTIGSTE FAREMOMENTER

Brannfarlig.
Helseskadelig, Xn
Farlig for miljøet, N

Farlig ved innånding og hudkontakt. Irriterer huden. Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet

Informasjoner på varseletikett fins i punkt 15.1.

3. OPPLYSNINGER OM KJEMISK SAMMENSETNING

3.1	Farlige komponenter		3.1.2	3.1.3	3.1.4
	CAS nummer	EINECS	Kjemisk navn for materiale	Konsentrasjon	Klassifikasjon
	1330-20-7	215-535-7	Xylen	20 - 40 %	Xn; R10-20/21-38
	64742-95-6	265-199-0	Solvent nafta, lett aromatisk	5 - 10 %	Xn, N; R10-37-65-66-67-51/53
	78-83-1	201-148-0	Isobutanol	1 - 5 %	Xi; R10-37/38-41-67
	96-29-7	202-496-6	Etylmetylketoxim	< 1 %	Xn; R21-40-41-43
	7779-90-0	231-994-3	Sinkfosfat	2,5 - 5 %	N; R50/53
	100-41-4	202-849-4	Etylbenzen	5 - 10 %	F, Xn; R11-20
	8052-41-3	232-489-3	Stoddard solvent	< 0,5 %	Xn, N; R10-65-66-67-51/53

TEMALAC FD 20

Dato 10.8.2010

Tidligere dato 28.4.2008

3.1.7 Ytterligere informasjon

Solvent nafta, lett aromatisk og Stoddard solvent inneholder benzen < 0,1 v-%.
Se punkt 16 for full tekst av R-setninger.

4. FØRSTEHJELPSTILTAK**4.1 Ytterligere råd**

Ved vedvarende symptomer eller i tvilstillfeller kontakt lege. Gi ikke drikke eller noe å spise ved bevisstløshet.

4.2 Innåndning

Sørg for ro varme og frisk luft. Ved åndedrettsstans gi kunstig åndedrett. Legg pasienten i stabilt sideleie. Tilkall straks lege.

4.3 Hudkontakt

Forurenset tøy fjernes straks, og tilsølt hud vaskes grundig med såpe og vann. Hudrensemiddel kan brukes. Bruk ikke løsningsmiddel eller tynner.

4.4 Øyenkontakt

Fjern evt. kontaktlinser. Skyll straks øyet med mye vann mens øyelokket løftes. Skyll øyet i minst 10 minutter. Kontakt lege.

4.5 Svelging

Fremkall ikke brekninger. Hold pasienten i ro. Søk øyeblikkelig legehjelp.

5. TILTAK VED BRANNSLUKKING**5.1 Egnede slukningsmidler**

Brann slukkes med alkohol motstandsdyktig skum, karbondioksid, pulvere eller vannstråle.

5.2 Slukningsmidler som av sikkerhetsgrunner ikke må anvendes

Bruk ikke sterk vannstråle som muligjor spredning av brannen.

5.3 Spesielle farer

Ved brann vil det dannes tett, sort røyk. Forbrenningsproduktene er helsefarlige. Egnert åndedrettsvern kan være nødvendig.

6. TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP**6.1 Personlige forsiktighetsregler**

Fjern mulige antennelseskilder og sørg for god ventilasjon. Unngå innåndning av damp og kontakt med huden. Se tiltak for personlig vern under punkt 7 og 8.

6.2 Miljømessige forsiktighetsregler

Søl må ikke slippes ut i avløp eller vannveier. Ved forurensing av sjø, vann eller avløp skal myndighetene informeres i henhold til norsk lovgivning.

6.3 Rengjøringsmetoder

Avfallet skal samles opp med et ikke-brennbart, absorberende materiale som f. eks. sand, jord, vermikulitt, diatomisert jord. Legg avfallet i egnet spann/container i henhold til norsk lovgivning (se punkt 13). Rens fortrinnsvis med rengjøringsmidler; unngå bruk av løsemidler. Obs. Produkt, som inneholder tørkende oljer eller alkyd (ferniss, alkydmalinger og -lakker) har risiko for selvtenning. Slikt avfall legges atskilt f.eks. i vatten inntil ødeleggelse eller sendes direkte till brenning.

7. HÅNTERING OG OPPBEVARING**7.1 Håndtering**

TEMALAC FD 20

Dato 10.8.2010

Tidligere dato 28.4.2008

Dampene er tyngre enn luft og kan spres langs bakken. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft. Forhindre dannelsen av brennbare eller eksplosive blandinger og unngå dampkonsentrasjoner høyere enn administrativ norm. Kjemikaliet må ikke brukes i nærheten av åpen ild eller andre antenneskilder. Bruk eksplosjonssikkert el. utstyr. Kjemikaliet kan lades elektrostatisk; sørg for jording ved overførsel fra en beholder til en annen. Operatører bør bære antistatiske klær og fottøy og gulvet bør være ledende. Hold emballasjen lukket og adskilt fra antenneskilder. Bruk gnistsikkert verktøy. Unngå hud- og øyekontakt. Unngå innånding av støv, småpartikler og sprøyetåke som oppstår ved bruk av kjemikaliet. Unngå innånding av slipestøv. Røyking, spising og drikking er ikke tillatt i påføringsområdet. Personlig verneutstyr se punkt 8. Bruk aldri trykk for å rengjøre emballasjen: emballasjen er ikke en trykkbeholder. Bruk alltid emballasje av samme materiale som originalemballasjen. Se forøvrig Arbeidsmiljølovens bestemmelser.

7.2 Oppbevaring

Lagres i henhold til Lov om Brannfarlige varer. Lagres på et tørt, ventilert sted, vekk fra varme eller direkte sollys. Hold produktet vekk fra antenneskilder. Hold produktet vekk fra oksiderende kjemikalier, sterke baser og sterke syrer. Røyking forbudt. Uvedkommende ingen adgang. Åpnet emballasje må lukkes omhyggelig og oppbevares stående for å forhindre lekkasje.

8. EKSPONERINGSKONTROLL OG PERSONLIG VERNEUTSTYR**8.1 Utsettelsesgrenseverdier****8.1.1 Administrative normer**

Xylen	25 ppm (8 h)
Etylbenzen	5 ppm (8 h)
Isobutanol	25 ppm (8 h)
Solvent nafta, lett aromatisk	25 ppm (8 h)
Stoddard solvent	50 ppm (8 h)

8.1.2 Informasjon angående grenseverdier

AN = Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære 2007, Arbeidstilsynet, Norge.

8.2 Eksponeringskontroll**8.2.1 Eksponeringskontroll på arbeidsstedet**

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Der det er mulig, skal det skje ved bruk av punktavsug og god generell ventilasjon. Dersom dette ikke er tilstrekkelig for å overholde de administrative normer må egnet åndedrettsvern anvendes.

8.2.1.1 Åndedrettsvern

Hvis operatørene blir eksponert for konsentrasjoner over administrativ norm må egnet godjent åndedrettsvern brukes. (Kombinasjonsfilter A/P evt. åndedrettsvern med friskluft).

8.2.1.2 Håndbeskyttelse

For vedvarende og gjentatt håndtering, bruk hansker av for eksempel nitril. Beskyttelseskremer kan beskytte hud som er utsatt for eksponering. Påfør aldri tilsølt hud beskyttelseskremer.

8.2.1.3 Øyebeskyttelse

Bruk egnede beskyttelsesbriller eller ansiktsskjerm som beskyttelse mot sprut.

8.2.1.4 Hud og kroppsbeskyttelse

Bruk evt. antistatisk arbeidstøy av naturfiber eller syntetiske fibre som tåler høye temperaturer.

9. FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER**9.1 Generell informasjon (utseende, duft)**

Farget viskos væske, sterk lukt

9.2 Viktig helse sikkerhet og miljø informasjon

9.2.2 Koepunkt/område 137 - 145 °C *)

9.2.3 Flammepunkt 25 °C *)

9.2.5 Eksplosjonsevne

9.2.5.1 Lavere eksplosjonsgrense 1,0 vol-% *)

9.2.5.2 Øvre eksplosjonsgrense 7,0 vol-% *)

TEMALAC FD 20

Dato 10.8.2010

Tidligere dato 28.4.2008

9.2.7	Damptrykk	0,7 kPa (20 °C) *)
9.2.8	Relativ tetthet	1,2
9.2.9	Løselighet	
9.2.9.1	Vannoppløselighet	Uløselig
9.2.11	Viskositet	Viskositet > 30 s / ISO 3 mm.
9.3	Andre opplysninger	
	Rel. damptetthet (BuAc=1) : 0,76 *	
	*) = Xylen	

10. STABILITET OG REAKTIVITET

- 10.1 Forhold som skal unngås**
Produktet er stabilt ved de anbefalte håndterings- og oppbevaringsbetingelser (se avsnitt 7).
- 10.2 Materialer som skal unngås**
Hold vekk fra oksidasjonsmidler, sterkt sure og sterkt basiske materialer for å unngå eksoterme reaksjoner.
- 10.3 Farlige nedbrytningsprodukter**
Ved utsettelse for høye temperaturer kan det dannes helsefarlige nedbrytningsprodukter som karbonmonoxid (CO), karbondioxid (CO₂), helsefarlig røyk og nitrogenoksider (NO_x).

11. OPPLYSNINGER OM HELSEFARE

- 11.1 Akutt giftighet**
Se punkt 11.5.
- 11.2 Primærirritasjon**
Se punkt 11.5.
- 11.3 Sensibilisering**
Inneholder etylmetylketoxim. Kan gi en allergisk reaksjon.
- 11.5 Menneskelig erfaring**
11.5.1 Innånding: Eksponering for de enkelte løsemidlene i konsentrasjoner over administrativ norm kan føre til skadelige effekter på slimhinner og åndedretsorgan, samt effekter på nyrer, lever og nervesystem. Symtomer kan være hodepine, svimmelhet, slapphet, muskulær svakhet, ørhet og i ekstreme tilfeller bevisstløshet. Langvarig og gjentatt eksponering kan gi irritabilitet, hukommelses- og konsentrasjonsvansker.
11.5.2 Hudkontakt: Gjentatt eller langvarig hudkontakt kan forårsake avfetting av huden. Dette kan gi ikke-allergisk eksem og opptak gjennom hud. Sprut i øynene kan gi irritasjon og mulig fare for reversibel øyeskade.
11.5.3 Øvrige effekter: -

12. OPPLYSNINGER OM MILJØFARE

- 12.1 Ekotoksitet**
- 12.1.1 Vann toksitet.**
Solventnafta, lett aromatisk: LC50 = 1-10 mg/l, fisk, crustacean, algae (overslag); giftig
Sinkfosfat: LC50(fisk) = 0,14-2,6 mg Zn²⁺/l; EC50(48h, daphnia magna) = 0,04-0,86 mg Zn²⁺/l, EC50(72h, alg) = 0,136-0,150 mg Zn²⁺/l
- 12.3 Vedvarenhet/nedbrytelighet**
- 12.3.1 Biologisk nedbrytning**
Solventnafta, lett aromatisk: 78 %, 28 d
- 12.4 Biooppsamling potensial**
Solventnafta, lett aromatisk: oktanol/vann koeffisient log Pow = 3,7-4,5 (overslag)
- 12.6 Andre uønskede virkninger**
Det er ingen tilgjengelige data på selve produktet. Produktet må ikke slippes ut i avløp eller vannveier.

TEMALAC FD 20

Dato 10.8.2010

Tidligere dato 28.4.2008

13. FJERNING AV KJEMIKALIEAVFALL

13.1 Produktrester: Må ikke slippes ut i avløp eller vannveier. Spill skal deponeres i henhold til lokale myndigheters anvisning. Flytende rester av produktet må avhendes som farlig avfall med EAL-kode: 08 01 11 maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer.

13.2 Innpakningavfall: Tom emballasje skal bringes til lokal resirkulering, gjenvinning eller destruksjon i henhold til lokale regler på kommunal avfalls plass.

14. OPPLYSNINGER OM TRANSPORT

14.1	UN No	1263
14.2	Emballerings gruppe	III
14.3	Land transport	
14.3.1	ADR/RID-klasse	3
14.3.3	Teknisk Betegnelse	paint
14.4	Sjø transport	
14.4.1	IMDG-klasse	3
14.4.2	Proper shipping name	paint
	Marin forurensning	ja
14.4.3	Ytterligere informasjon	EmS: F-E, S-E
14.5	Luft transport	
14.5.1	ICAO/IATA-klasse	3
14.5.2	Proper shipping name	paint

15. OPPLYSNINGER OM LOVER OG FORSKRIFTER

15.1	Informasjon angående varselmerkelappen	
15.1.1	Bokstav kode varselssymbol og fareindikasjoner for preparatet	
	Xn	Helseskadelig
	N	Farlig for miljøet
15.1.2	Navn på ingrediensene gitt på varselmerkelappen	
	Xylen	
	Sinkfosfat	
15.1.3	R-setning(er)	
	R10	Brannfarlig.
	R20/21	Farlig ved innånding og hudkontakt.
	R38	Irriterer huden.
	R51/53	Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
15.1.4	S-setning(er)	
	S23	Unngå innånding av damp/sprøytetåke.
	S29	Må ikke tømmes i kloakkavløp.
	S36/37	Bruk egnede verneklær og vernehansker.
	S38	Ved utilstrekkelig ventilasjon, må det benyttes egnet åndedrettsvern.
15.1.5	Spesielle bestemmelser på visse preparasjoner	
	Inneholder etylmetylketoxim. Kan gi en allergisk reaksjon.	
15.2	Nasjonal bestemmelser informasjon:	
	Deklarasjonsnr: 70885	

16. ANDRE OPPLYSNINGER

16.1	Fullstendig ordlyd for enhver R-frase som henvist til i kapitler 2 og 3	
	R11	Meget brannfarlig.

TEMALAC FD 20

Dato 10.8.2010

Tidligere dato 28.4.2008

R20	Farlig ved innånding.
R10	Brannfarlig.
R20/21	Farlig ved innånding og hudkontakt.
R38	Irriterer huden.
R51/53	Giftig for vannlevende organismer: kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet
R21	Farlig ved hudkontakt.
R37	Irriterer luftveiene.
R37/38	Irriterer luftveiene og huden.
R40	Mulig fare for kreft.
R41	Fare for alvorlig øyeskade.
R43	Kan gi allergi ved hudkontakt.
R50/53	Meget giftig for vannlevende organismer; kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
R65	Farlig: kan forårsake lungeskade ved svelging.
R66	Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud
R67	Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet

16.4 Tilleggsinformasjon

Korrigert yrkeshygienisk luftbehov: YL-tall 3201-4000 m³/l.

Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet er basert på vår nåværende viten og på norske lover og forskrifter. Det er alltid brukerens ansvar å oppfylle kravene fastlagt i nasjonal lovgivning. Opplysningene bør oppfattes som en beskrivelse av de sikkerhetskrav som stilles til kjemikaliet, og er ingen garanti for kjemikaliets egenskaper.

Underskrift

a/niear